

– Jag har alltid varit rebell

När jag gick på gymnasiet hoppade jag av från nunneskolan för jag kunde inte förlika mig med pedagogiken, säger Antonia Vilchez Salinas. Den fysiska bestraffningen vi var utsatta för, och började i stället på det tekniska institutet. Totalt emot min fars önskemål. Men jag har alltid varit sådan, drivit igenom det jag trott på och velat göra.

Doña Antonia är 47 år, bor i och är upp- vuxen i Granada. Den stora syskonskaran, elva barn, begränsade föräldrarnas möjligheter att ge dem utbildning. Mamman är analfabet och har alltid varit hemmafru och pappan var först bagare och sedan chaufför. Trots deras kulturella hinder motiverade de alla sina barn att studera, vilket resulterat i att alla utom den äldsta systemen har högre studier och relativt bra arbeten.

Ingen dans på rosor

Efter studenten började *doña* Antonia att arbeta som biträde på sjukhuset i Granada. Hon bad om nattpassen så att hon skulle kunna studera på universitet på dagarna. På grund av att hon är kvinna och driftig blev hon utsatt för många trakasserier på arbetsplatsen, som ledde till att ledningen inte gav henne natt- passet när hon studerade sista året på UNAN. Då sa hon upp sig. Redan 1980 hade hon börjat att arbeta som lärare utan att ha kompetensen, och nu fick hon även arbete i ett apotek. På förmiddagarna var hon på universitet, på eftermiddagarna arbetade hon som lära-

Vi har gått framåt och sprängt flera hinder, säger Antonia Vilchez Salinas.

FOTO: BERIT SVENSSON H.

re och på kvällen i apoteket. 1982 fick hon sitt diplom som licentiat i socialkunskap.

Ungefär samtidigt fick hon sitt första barn, året efter ytterligare en dotter och två år senare en tredje. När den yngsta dottern var en månad försvann mannen och har aldrig setts till mer. Hans egen familj vet inte var han finns, men vet att han lever. Ännu ett fall av den så utbredda manliga ansvarslösheten i landet.

Lärare och fackligt aktiv

Samtidigt som *doña* Antonia började arbeta som lärare blev hon medlem i lärarfacket ANDEN, *Asociación de Educadores de Nicaragua*. Hon fungerade som fackombud på arbetsplatsen. Efter att hon slutat på universitetet började hon arbeta heltid. Så småningom gick hon över till att undervisa på den tekniska skolan i Granada, där hon fortfarande arbetar halvtid. Den andra halvtiden arbetar hon fackligt. Hon har för tillfället posten som kassör i CGTEN-ANDEN, *Confederación General de Trabajadores de la Educación ANDEN*, den största fackförningscentralen för lärare. Samtidigt är hon generalsekreterare i Granada för lärarna på de tekniska instituten, den fackförening som är ansluten till ANDEN. Tidigare var hon generalsekreterare för denna fackförening på nationell nivå.

Hon undervisar i flera ämnen, bland annat geografi och samhällskunskap.

Sjutton personer i familjen

Den äldsta dottern har redan gjort klar en universitetsutbildning som eltekniker, äpplet faller inte långt från trädet, och har ett arbete och bor hemma. Den nästa äldsta är gift och har två barn och bor i Estelí. Den yngsta, 19 år, bor hemma och studerar företagsadministration på UCA. På grund av sina goda studieresultat har hon lyckats få ett halvt stipendium, annars hade hon inte kunnat fortsätta studierna.

De är 17 familjemedlemmar som bor tillsammans! Så långt från den svenska kärnfamiljen som man kan komma. Huset ägs av *doña* Antonias föräldrar och det är stort. Fadern är nu pensionerad och har en liten pension, men alla i familjen hjälps åt. Av de 17 personerna är tio brors- eller systemsöner och döttrar. Alla går i skolan och fastrar, farbröder, mosttrar och morbröder känner ansvar för alla. *Doña* Antonia tjänar förhållandevis bra för att vara lärare, 3 525 *córdobas* i månaden, vilket motsvarar 1 700 kronor, men baskorgen för sex personer uppgår till drygt 5 000 *córdobas*. Hjälper alla till så går det.

Kvinnor kan!

Under årens lopp har *doña* Antonia fått känna av diskrimineringen som fortfarande råder mot kvinnor i samhället i stort, även inom fackföringsrörelsen.

– Vi har gått framåt och sprängt flera hinder, säger *doña* Antonia. I dag har vi större möjligheter. Men fortfarande accepteras inte en kvinnlig fackledare lika lätt som en manlig. Vi måste hela tiden visa att vi är bättre än männen, det räcker inte med vår egen kapacitet.

Doña Antonia är med i ett kvinnligt nätverk inom CGTEN-ANDEN som strävar efter större deltagande av kvinnor i ledarställning. Man utbildar de anslutna i fackföringskunskap, om att vara ledare, men framför allt strävar man efter att höja kvinnornas självförtroende.

Det är kanske så för kvinnor i ett mansdominerat samhälle: de måste vara rebelliska för att lyckas.

Berit Svensson H.
VFSN-koordinatör i Nicaragua

REDAKTIONEN BEKLAGAR

- **Det har blivit** ett långt uppehåll sedan det förra numret av *Nyheter från Nicaragua*. Och det fjärde numret för 2004 har uteblivit. Det beror på att vi har haft för få medarbetare och inte klarat av tidningens utgivning som planerat. Hör av dig till redaktionen om du vill hjälpa till, vi behöver fortfarande fler medarbetare.
- **Nu har vi fått förstärkning** till redaktionen, så vi arbetar på att klara av en utgivning på fyra nummer i år. Nästa nummer kommer troligen i månadsskiftet augusti-september.
- **De som enbart** har haft prenumeration på *Nyheter från Nicaragua* kommer därför att få tidningen gratis för även hela 2005.

